

ШВАГЕР О.А.

*асистент кафедри цивільно –правових
дисциплін та банківського права
ДВНЗ „Українська академія банківської справи
Національного Банку України”*

ФІНАНСОВО – ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Фінансова правосуб'єктність надає суб'єктам можливість брати участь у різних фінансових правовідносинах і визначається тим, що здійснення прав та виконання обов'язків суб'єктами фінансового права пов'язано безпосередньо з фінансовою діяльністю.

Фінансова правосуб'єктність є самостійною, має конкретний зміст, межі якого встановлені законодавцем, а також виступає обов'язковою умовою (передумовою) фінансово – правового статусу.

Кожен суб'єкт, що отримав таку правосуб'єктність має право на участь у публічній фінансовій діяльності.

Так, і Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (надалі - Фонд), відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», отримав певні повноваження у сфері публічних фінансів. [1]

Так, на нашу думку «фінансова діяльність фонду» є складовою загальною правовою категорією «фінансова діяльність». На підтвердження слід зазначити наступне.

«Фінанси» (основна категорія фінансової науки), як і будь-яка інша категорія можуть розглядатися з двох сторін: з точки зору та змісту. Так, з однієї сторони, за своїм матеріальним змістом фінанси держави – це фонди грошових засобів (сукупний грошовий фонд держави), а з іншої – це відносини з приводу утворення, розподілу та використання грошових фондів. [2, с.60-61]

Трактуючи поняття «фінансова діяльність», деякі науковці виокремлюють два напрямки: 1) фінансова діяльність – це організована діяльність компетентних органів держави та муніципальних утворень *по утворенню, розподілу та використанню* централізованих грошових фондів, які безпосередньо забезпечують безперебійне функціонування держави та муніципальних утворень на тому чи іншому етапі історичного розвитку; 2) фінансова діяльність – це організована діяльність компетентних органів держави та муніципальних утворень *щодо створення оптимальних умов*, які спонукають в потрібному для держави напрямку до утворення, розподілу та використання централізованих грошових фондів, які безпосередньо забезпечують безперебійне функціонування держави та муніципальних утворень на тому чи іншому етапі історичного розвитку. [3, с.86-87]

Слід зазначити, що це вузьке трактування поняття «фінансова діяльність», оскільки воно розкриває лише компетенцію держави та її утворень у здійсненні діяльності, пов'язаної з публічними фінансами.

При більш широкому підході, фінансовою діяльністю може бути діяльність, що здійснюється будь-яким суб'єктом і пов'язана з рухом тих чи інших грошових коштів всередині певної системи (зокрема, банківської чи системи гарантування вкладів фізичних осіб).

Так, діяльність Фонду, на нашу думку, включає в себе наступні складові: 1) діяльність з приводу формування складу учасників Фонду, а також ведення їх реєстру; 2) контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду; 3) акумуляція та перерозподіл грошових коштів, які знаходяться у розпорядженні Фонду, в тому числі за рахунок операцій з цінними паперами; 4) діяльність, пов'язана безпосередньо з виконанням гарантійної функції Фонду; 5) діяльність, пов'язана безпосередньо з виконанням функції виведення неплатоспроможних банків з ринку, в тому числі така, що поєднує в собі елементи державного регулювання та нагляду щодо діяльності учасників системи гарантування вкладів фізичних осіб; 6) діяльність пов'язана з рухом інформації як всередині системи, так і

забезпечення публічного доступу до неї, тобто здійснення заходів щодо інформування громадськості про функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, підвищення рівня фінансової грамотності населення відповідно до цього Закону.

Характеристика зазначених складових стає можливою на підставі аналізу норми статті 4 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». [1]

Враховуючи все вище викладене, слід зазначити, що характеристика складових діяльності Фонду дозволить в подальшому зробити висновки щодо віднесення його до суб'єктів фінансового права, а також визначення його фінансово-правового статусу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012 № 4452-VI // Відомості Верховної Ради України від 14.12.2012 р., № 50, ст.. 564 – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>
2. Горбунова О. Н. Финансовое право и финансовый мониторинг в современной России. / О. Н. Горбунова. – М.,: ООО "Профобразование", 2003. – 83 с.
3. Ашмарина Е. М. Финансовая деятельность современного государства / Е. М. Ашмарина. // Государство и право. – 2004. – №3. – С. 85–90.